ŚWIAT MŁODYCH

ZASTĘPOWY

WAKACJE 1978

WYDANIE SPECJALNE DLA ZASTĘPOWYCH NIEOBOZOWEJ AKCJI LETNIEJ

Fot. K. Niedźwiecki

Ten numer „Zastępowego", specjalnego wydania „Świata Młodych" przeznaczony jest dla tych, którzy chcą podjąć się na pewno trudnego, ale również emocjonującego zadania – zorganizowania w swojej miejscowości, na swoim podwórku wakacyjnego zastępu Nieobozowej Akcji Letniej.

Przed Wami ponad dwa miesiące wakacji! Proponujemy, abyście spędzili je razem z nami! Postaramy się, aby było to lato naprawdę na medal!

„ŚWIAT MŁODYCH"

Witajcie! Cieszymy się ogromnie, że znowu spotykamy się z zastępowymi ubiegłorocznych wakacyjnych zastępów. Miło jest nam bardzo, że w naszym gronie są również szefowie klubów podwórkowych przyjaciół oraz inne dziewczęta i chłopcy, którzy po raz pierwszy chcą spróbować swych sił jako dowódcy zespołów Nieobozowego Lata na wsi i w mieście. To bardzo ważna funkcja. I odpowiedzialna. Od Was przecież, od zastępowych, najbardziej zależy, jak wypadnie tegoroczne Nieobozowe Lato. Ubiegłoroczne udało się nam na medal – wzięło w nim udział ponad milion sto tysięcy dziewcząt i chłopców działających w ponad stu tysiącach wakacyjnych zastępów! Liczymy na to, że tegoroczne będzie jeszcze bardziej udane. A dokonacie tego właśnie Wy, zastępowi. My zaś – postaramy się Wam, jak tylko będziemy potrafili najlepiej, pomóc.

DRUHNO ZASTĘPOWA! DRUHU ZASTĘPOWY!

Tradycyjnie już **w każdym wtorkowym wakacyjnym numerze „Świata Młodych"** ogłaszane będą specjalne zadania dla wakacyjnych zastępów działających we wsiach i w małych miasteczkach. Trzy dni wcześniej, **w piątki, radiowe Studio „Plus"** ogłaszać będzie cotygodniowe zadania dla wakacyjnych zastępów z dużych miast dla tzw. klubów podwórkowych przyjaciół działających w ramach radiowej akcji „Kolorowe Podwórka". A ponieważ wakacyjnych tygodni będzie dziesięć, ogłoszonych będzie dziesięć takich zestawów zadań. I choć każdy tygodniowy zestaw będzie inny, bo związany z nieco innym tematem, który chcemy Wam na dany tydzień zaproponować, wszystkie łączy **wspólne hasło – WAKACJE KWIATÓW I PRZYGÓD**. Dlaczego przygód, nie trzeba chyba nikomu tłumaczyć – trudno sobie przecież wyobrazić udane wakacje bez mniejszych lub większych przygód, które potem wspomina się z rozrzewnieniem przez cały długi rok szkolny. Kwiatów zaś dlatego, że **każdemu wakacyjnemu tygodniowi będzie... patronował jakiś kwiat**. Z tymi kwiatami związane będą ogromnie ważne zadania specjalne, ale o tym – za chwilę.

WAKACJE KWIATÓW I PRZYGÓD, to w skrócie – WKP. Skrót ten można przetłumaczyć i na inne sposoby. Znaczy to również – **WAKACJE KOLOROWYCH PODWÓREK**, a poza tym **każdy wakacyjny tydzień będzie miał swoje tygodniowe hasło zaczynające się od tych trzech liter – WKP**, jakie przeczytacie na kolejnych stronach. Nie ogranicza to jednak wcale wszystkich możliwości rozszyfrowania skrótu WKP. Chcielibyśmy w tej chwili zaproponować Wam, abyście spróbowali wymyśleć jak najwięcej takich haseł, które można skrócić tymi trzema literami – WKP. Ogłaszamy niniejszym **BŁYSKAWICZNY KONKURS! Kto wymyśli więcej haseł, kto ciekawsze?!** Jeden warunek: muszą być one związane z wakacjami, z tym, co sobie na wakacje planujecie, z tym, co byście sobie chcieli na zbliżające się wakacje zamarzyć. **Na hasła** – na kartkach pocztowych – **oczekujemy do dnia 25 maja!** Wśród autorów-rekordzistów rozlosujemy trzy piłki i 20 plastykowych znaczków-guzików. Kartki przesyłajcie **na adres redakcji „Świat Młodych" z adnotacją: WKP – Konkurs Błyskawiczny.**

Piłkę lub znaczek można będzie zdobyć również w czasie całych wakacji. Otrzymywać je będą **w każdym tygodniu autorzy najciekawszych korespondencji HSI**. A korespondencja HSI (Harcerskiej Służby Informacyjnej), to nic innego jak krótka informacja opisująca jakieś ciekawe wydarzenia, które miały miejsce w Waszym zastępie. Musi ona odpowiadać na takie pytania: kto? kiedy? gdzie? co? oraz – w jaki sposób?

Niezależnie od możliwości zdobycia nagrody każda korespondencja HSI wykorzystana w druku bierze udział w KONKURSIE 49, zdobywając dla swojego województwa 1 punkt. **KONKURS 49, to współzawodnictwo między 49 województwami o palmę pierwszeństwa w tegorocznym Nieobozowym Lecie. Punkty dla swojego województwa (po jednym) zdobywają: autorzy wszystkich wykorzystanych w druku korespondencji HSI, autorzy wszystkich zakwalifikowanych do druku korespondencji Ligi Reporterów** oraz **w każdym tygodniu autorzy 50 meldunków o realizacji zadania specjalnego, które jako pierwsze dotrą do redakcji!** Przez całe wakacje na bieżąco będziemy podawali stan współzawodnictwa, aktualne wyniki KONKURSU 49.

ZADANIE SPECJALNE będzie w każdym tygodniu polegało na podjęciu przez zastęp decyzji, komu przyzna on swe najwyższe odznaczenie – bukiet tych kwiatów, które są danego tygodnia symbolem. Każdorazowo podamy Wam, wśród kogo macie szukać KAWALERÓW SWOJEGO BUKIETU. Gdy będzie to np. tydzień związany z kulturą – wśród ludzi sztuki, gdy tydzień związany ze sportem – wśród sportowców itp. Możecie swój bukiet przyznać zarówno komuś dobrze Wam znanemu, mieszkańcowi Waszej okolicy – wtedy oczywiście dokonujecie aktu wręczenia bukietu naprawdę, jak również i komuś, kogo znacie jedynie z gazet czy telewizji – wtedy oczywiście akt wręczenia bukietu jest jedynie symboliczny, na niby. Bynajmniej nie na niby musicie jednak podejmować te ważne decyzje. **Musi to być ktoś, kto naprawdę Wam imponuje, kto wzbudza Wasz niekłamany szacunek, kto jest dla Was wzorem do postępowania. W meldunku musicie to wszystko uzasadnić, tj. szczegółowo opisać dlaczego wybór Wasz padł właśnie na tę a nie na inną osobę, co jest w niej szczególnego, co najbardziej godnego podziwu, w wypełnianiu jakiego punktu Prawa Harcerskiego jej osobisty przykład Wam pomaga.** Meldunki o realizacji ZADANIA SPECJALNEGO nadsyłajcie **na adres redakcji „Świat Młodych" z dopiskiem – „Konkurs 49" i narysowanym obok (lub wyciętym z gazety i naklejonym na kopertę) wizerunkiem kwiatka, który jest symbolem danego tygodnia.**

KONKURS 49 ogłosimy zresztą w „Świecie Młodych" w momencie rozpoczęcia Nieobozowego Lata. Dzisiaj wspominamy o nim jedynie dlatego, żebyście wiedzieli, co Was za kilka tygodni czeka i żebyście mogli się do tych zadań odpowiednio przygotować. Z tego też samego powodu na kolejnych 10 stronach opisujemy Wam zadania wszystkich wakacyjnych tygodni, a na str. 13 – podajemy informacje o wakacyjnym programie „Kolorowych Podwórek". Oczywiście, dla uczestników NAL, dla członków Waszych zastępów, będzie to za każdym razem niespodzianka, ale Wy – powinniście o tym z góry co nieco wiedzieć. Wódz przecież musi mieć tę przewagę nad swymi podwładnymi. I dlatego właśnie ukazuje się ten numer „Zastępowego".

To nasz upominek dla Was. Mamy nadzieję, że pomoże on Wam w tej trudnej i odpowiedzialnej pracy, jakiej się podjęliście – w organizowaniu ciekawych wakacji sobie oraz swoim koleżankom i kolegom. Życzymy Wam powodzenia!

Czuwaj!
Wydział Organizacji Wypoczynku
Głównej Kwatery ZHP
Redakcja „Świata Młodych"
Radiowy Sztab „Kolorowych Podwórek"

WIERNYCH KOLEGÓW PAKA

Fot. M. Żbikowski

Przed nami całe wakacje! Ponad dwa miesiące wolne od szkolnych obowiązków. Niektórzy z Was będą mieli wiele obowiązków innych, przede wszystkim domowych, ale przy dobrej organizacji zawsze uda się wygospodarować trochę czasu dla siebie – na wspólną zabawę i pożyteczne działanie w gronie dobrych kolegów. Tydzień „pod stokrotką" przeznaczony jest właśnie na zorganizowanie się do wspólnego spędzenia wakacji.

A zadania „pod stokrotką" ogłoszone zostaną w „Świecie Młodych" we wtorek, 13 czerwca.

Za symbol pierwszego wakacyjnego tygodnia wybraliśmy stokrotkę m.in. dlatego, że jest kwiatkiem o ogromnej ilości płatków. Pomyśleliśmy sobie, że nikt nie powinien być w czasie wakacji samotny i życzyć chcieliśmy każdemu z Was, aby miał tylu kolegów... ile płatków ma właśnie stokrotka.

Pierwszym zadaniem, które Was czeka, to **zorganizowanie zastępu**. Najprawdopodobniej już wcześniej skrzyknęliście się w kilka osób, ale warto rozejrzeć się, czy w najbliższej okolicy nie ma jeszcze jakichś dziewcząt lub chłopców w Waszym wieku, którzy do Waszego zastępu by się przyłączyli. O ile ich do tego zachęcicie!. Można to uczynić w różny sposób. Np. zwyczajnie podejść przy okazji i zaproponować uczestnictwo w zastępie. Nie jest to metoda zła, ale... banalna. Warto się więc chyba pogłowić nad wymyśleniem czegoś atrakcyjniejszego, bardziej tajemniczego – chociażby dostarczenia zaszyfrowanego (ale łatwym szyfrem, bo nie wiadomo czy ta osoba jest w tej sztuce biegła) zaproszenia na spotkanie. Można również wywiesić w kilku widocznych miejscach (przy przystanku PKS, przy sklepie, przy szkole, przy poczcie) ogłoszenia lub plakaty zawiadamiające o miejscu i terminie pierwszej zbiórki Waszego wakacyjnego zastępu. Gdyby się okazało, że na taką zbiórkę przyjdzie dużo osób, to z kolei warto się wtedy od razu zastanowić nad stworzeniem więcej niż 1 zastępu. Najlepsza liczba osób w zastępie, to 7–10. Może być mniej, ale raczej nie powinno być więcej. Lepiej więc jeśli powstaną dwa współpracujące ze sobą zastępy 6-osobowe niż jeden np. dwunastoosobowy, albo jeszcze liczniejszy.

Zastęp jest, zastępowy też jest. To bardzo dużo, ale jeszcze nie wszystko. Potrzebna Wam będzie **baza czyli miejsce Waszych stałych spotkań**, musicie wymyśleć **nazwę dla zastępu**, postarać się o **proporczyk**, założyć **kronikę**, opracować **system alarmowy**, czyli sposób jak najszybszego wzajemnego zawiadamiania się o nadzwyczajnym spotkaniu. Powinniście mieć również **opiekuna zastępu** czyli dorosłego przyjaciela, sprzymierzeńca, sojusznika, kogoś, kto zgodzi się służyć Wam radą i pomocą w różnych kłopotliwych do rozwiązania przez Was samych sytuacjach. Ale opiekuna nie można nadmiernie wykorzystywać i jedynie żądać pomocy od niego. Zastęp powinien jak najszybciej wymyśleć jakiś sposób rewanżu.

To sporo zadań jak na jeden tydzień. Najwięcej czasu zajmie Wam najprawdopodobniej staranie się o bazę. Jeśli ktoś ma namiot – sprawa prosta, jeśli nie – zajdzie pewnie konieczność wybudowania szałasu. I to trwałego, takiego, który będzie Wam służył przez 10 tygodni.

W ferworze pracy organizacyjnej nie wolno Ci, druhno zastępowa, druhu zastępowy, zapomnieć o rozrywce – Twoi podwładni mogą się zniechęcić jeśli każesz im bez przerwy tylko pracować. Musisz tak zaplanować zajęcia, żeby znalazł się czas na jakąś grę ruchową, wspólne obejrzenie programu telewizyjnego lub wyprawę do kina, na krótką wycieczkę.

ZADANIE SPECJALNE polega w tym tygodniu na podarowaniu bukiecika stokrotek dorosłemu opiekunowi i przyjacielowi Waszego zastępu. Akt ten możecie połączyć z uroczystością otwarcia Waszej bazy. Jeśli zaprosicie na nią Waszych rodziców, przygotujcie jakiś drobny poczęstunek i ewentualnie program artystyczny przy ognisku – będzie to piękna inauguracja tegorocznego Nieobozowego Lata w Waszym zastępie.

– DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod stokrotką" możecie uznać za udany jeśli zastęp Wasz stanowi zgraną paczkę wiernych przyjaciół, która dobrze się w swym gronie czuje i z optymizmem patrzy w przyszłe wakacyjne tygodnie; jeśli udało się Wam pozyskać miłego i sympatycznego opiekuna, który z kolei jest takiego samego zdania o Waszym zastępie!

WYŻEJ KŁADŹ POPRZECZKĘ

Mądrzy ludzie mawiają, że – „kto trenuje całe życie, ten się czuje znakomicie". I nie tylko się czuje, ale jest zwinny, zgrabny, lekki... Zupełnie jak groszek pachnący, który nie bez powodu wybraliśmy na symbol bieżącego tygodnia. Tydzień „pod pachnącym groszkiem" będzie – jak łatwo się chyba domyśleć – poświęcony sportowi. Ale nie sportowi wyczynowemu tylko takiemu, który jest dostępny dla wszystkich, który każdej dziewczynie i każdemu chłopakowi zapewni wspomnianą właśnie zwinność i lekkość, sprężystość mięśni, lepsze samopoczucie. Chociażby z racji pobijania rekordów.

Oczywiście nie mowa tu o rekordach świata, czy chociażby naszego kraju, ale o indywidualnych rekordach każdego z osobna. Na pobijanie, których stać każdego, kto systematycznie swoją sprawność fizyczną rozwija. Według zasady – dziś będę lepszy niż wczoraj, jutro lepszy niż dziś. **Zadania „pod groszkiem pachnącym" ogłoszone zostaną w „Świecie Młodych" we wtorek, 20 czerwca.**

Przede wszystkim będzie Was czekało znalezienie w najbliższej okolicy **placu gier i zabaw**. Niewykluczone, że taki plac gier i zabaw już się w Waszej miejscowości znajduje (np. przy szkole), wtedy pozostanie Wam tylko zatroszczenie się o stan jego używalności – naprawienie urządzeń, postaranie się o sprzęt.

Po drugie zaproponujemy Wam **wytyczenie i zbudowanie ścieżki zdrowia** (niektórzy nazywają to sportowym torem przeszkód), która będzie służyła Waszemu zastępowi przez całe wakacje do odbywania codziennej sportowej zaprawy. Wskazówki do wykonania takiej ścieżki zamieścimy na łamach „Świata Młodych". Dobrze by było, gdybyście wykonali ją na tyle solidnie, aby można było z niej korzystać i po wakacjach.

Dla wszystkich rówieśników oraz młodszych od Was dzieci, które pozostały na wakacje w domu, albo przyjechały skądinąd, aby spędzić je w Waszej okolicy, proponujemy aby Wasz zastęp był organizatorem **wielkich sportowych zawodów**. Przed przystąpieniem do ich organizacji musicie się zorientować, na ilu potencjalnych uczestników i w jakim mniej więcej wieku możecie liczyć. Od tego bowiem zależy ilość przygotowywanych konkurencji i ich rodzaj. Starszym, nastolatkom, można zaproponować biegi, skoki wzwyż i w dal, rzuty, młodszym – raczej różne wesołe gry ruchowe. Z tym, że nawet i starszym warto zaproponować coś zabawnego – bieg w workach, turniej skakankowy itp. Przygotowując zawody sporo uwagi musicie poświęcić ich reklamie (plakaty ogłaszające miejsce i czas ich trwania) oraz oprawie – uroczysty moment otwarcia i zamknięcia zawodów, tablica wyników, numery startowe zawodników, wyróżnienia dla zwycięzców.

Dla siebie z kolei, dla członków Waszego zastępu, zorganizujecie **sprawdzian sportowy**. Rodzaj konkurencji i sposób ich przeprowadzenia podamy w „Świecie Młodych", ważne jest, abyście skrupulatnie zanotowali wyniki uzyskane przez każdego z Was i porównali je z wynikami uzyskanymi na identycznym sprawdzianie, który zaproponujemy Wam w ostatnim tygodniu wakacji. Wtedy okaże się, kto z Was najwyraźniej poprawił przez wakacje swoje indywidualne wyniki. Będą temu służyły codzienne treningi na ścieżce zdrowia oraz realizacja zadań sportowych, które będziemy od przyszłego tygodnia ogłaszali w każdym kolejnym zestawie.

Fot. J. **Łopuszyński**

ZADANIE SPECJALNE polega w tym tygodniu na podarowaniu przez Wasz zastęp bukiecika groszku pachnącego sportowcowi, którego uznacie za ideał prawdziwego sportowca. Może to być zarówno ktoś osobiście Wam znany, mieszkaniec Waszej okolicy, któremu będziecie mieli okazję wręczyć Wasz symbol uznania osobiście jak również ktoś mieszkający daleko od Was, z którym niestety nie będziecie mogli się spotkać i przyznacie mu Wasz bukiet symbolicznie. W meldunku napiszcie, kto jest Waszym ideałem sportowca i dlaczego!

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod groszkiem pachnącym" możecie uznać za udany, jeżeli na zorganizowanych przez Was zawodach bawiło się dużo dzieci i były one z nich zadowolone oraz jeżeli każdy członek Waszego zastępu postanowił wyżej podnieść swoją sportową poprzeczkę i przeskoczyć ją w czasie tych wakacji, poprawić swoje wyniki.

Fot. M. Żbikowski

WYRUSZAMY KU PRZYGODZIE

Rozpoczyna się trzeci tydzień wakacji, najwyższa więc pora, aby wyruszyć gdzieś na wędrówkę. Nie macie chyba przecież zamiaru przesiedzieć całych wakacji w jednym miejscu?! Proponujemy Wam więc, aby kolejny wakacyjny tydzień upłynął pod znakiem turystyki. Za jego symbol wybraliśmy rumianek, a to dlatego, że jest kwiatem, który najczęściej chyba ze wszystkich można spotkać po drodze. Ale to jeden powód, jest jeszcze i drugi – rumianek, poza tym, że bardzo jest ładny i dekoracyjny, jest również ziołem leczniczym. Co Wy na to, żeby choć jedną z Waszych wypraw poświęcić właśnie na zbiór ziół leczniczych?! Nie jest to praca zbyt żmudna, a każdą ilość ziół zakupią punkty skupu „Herbapol". Jest to więc okazja, aby połączyć przyjemne z pożytecznym i zarobić parę złotych na potrzeby Waszego zastępu – trochę własnych funduszy każdemu się przecież przyda! **Zadania „pod rumiankiem" ogłosimy w „Świecie Młodych" we wtorek, 27 czerwca.**

Zanim człowiek wyruszy na wędrówkę, musi się do niej przygotować. Pierwsze zadanie w tym tygodniu będzie więc polegało na takich przygotowaniach – trzeba będzie skompletować odpowiedni na wyprawę **ekwipunek, wytyczyć trasę,** opracować plan tego, co będziecie po drodze robili. Oczywiście, można wędrować i bez celu, o tak, prosto przed siebie, ale chyba ciekawiej będzie jakiś punkt docelowy sobie zaplanować i mieć satysfakcję z jego osiągnięcia. Może to więc być wyprawa do innej wsi, w odwiedziny (wcześniej uzgodnione) do działającego tam bratniego zastępu, wyprawa do miasta połączona np. z odwiedzeniem muzeum czy zwiedzeniem jakichś ciekawych zabytków, wyprawa do jakiegoś dalej położonego ciekawego miejsca – nad jezioro, na szczyt góry itp. Jeśli ma to być wyprawa dwudniowa, musicie zastanowić się wcześniej nad sposobem zabezpieczenia sobie po drodze noclegu i wyżywienia – o pomoc w rozwiązaniu tej sprawy zwróćcie się do opiekuna Waszego zastępu lub do kogoś z rodziców.

Kolejne zadanie (można je wykonać zarówno nie ruszając się z bazy jak i w czasie wędrówki) polegać będzie na sprawdzeniu swoich wiadomości, które prawdziwemu wędrowcowi bardzo są przydatne – **określanie stron świata bez kompasu, czytanie mapy, znajomość znaków topograficznych, budowanie kuchni polowej, sporządzanie szkicu terenu** tak, żeby był czytelny nie tylko dla wykonawcy, ale i kolegów... Wszystkie te wiadomości zawarte są w „Notatniku zastępowego NAL", ale – czy wszyscy je znają?! Warto więc to sprawdzić i uzupełnić braki jeszcze przed wyprawą. Sprawdzian można zorganizować w postaci gry terenowej lub quizu, wcale nie chodzi o nudne odpytywanie.

O zbiorze ziół była już mowa. Przed przystąpieniem do tej pracy musicie zaopatrzyć się w poradnik zielarski (coś w tym rodzaju będziemy drukowali w „Świecie Młodych"), zasięgnąć ewentualnie dodatkowych informacji u starszych kobiet, które dobrze się na tym znają, na temat co w Waszej okolicy najlepiej zbierać. Dowiedzieć się, gdzie mieści się najbliższy punkt skupu, kiedy jest czynny i jakie (w jakim stanie) zioła przyjmuje.

Trasy Waszych wędrówek turystycznych ograniczone są rzecz jasna położeniem Waszej miejscowości. Nie znaczy to, że własna okolica jest nieciekawa, bynajmniej, ale zrozumiałe jest, że człowieka korci, żeby **wybrać się gdzieś dalej – na drugi koniec kraju lub... na koniec świata.** I taką właśnie wyprawę również Wam w tym tygodniu zaproponujemy. Będzie to bardzo daleka podróż przy pomocy fantazji i kogoś, kto posłuży Wam za przewodnika. Przewodnikiem może być zaproszony przez Was na ognisko człowiek, który dużo podróżował i może podzielić się wrażeniami z tych podróży. Może nim być również jakiś członek Waszego zastępu, który czytał dużo podróżniczych książek.

ZADANIE SPECJALNE polega w tym tygodniu na podarowaniu przez Wasz zastęp bukiecika rumianków najciekawszemu spotkanemu w czasie wędrówek człowiekowi. Kogo uznacie za najciekawszego, to Wasza sprawa. W meldunku musicie napisać, kto to jest i dlaczego (z jakiego powodu) wybraliście właśnie jego!

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod rumiankiem" można uznać za udany jeśli zorganizowana przez Was wyprawa dostarczy każdemu z Was niezapomnianych wrażeń, a każdy członek Waszego zastępu będzie wiedział, czym powinien się cechować prawdziwy turysta!

WAŻNE KAŻDE RĘCE

Fot. M. Zbikowski

Do żniw pozostało jeszcze trochę czasu – w różnych regionach kraju rozpoczną się one zresztą o różnej porze – tym niemniej ten tydzień chcielibyśmy poświęcić przygotowaniom do ogromnie ważnej Operacji „Chleb", do akcji żniwnej. Dlatego wcześniej, abyście mogli w momencie jej rozpoczęcia od razu przystąpić do działania, a nie dopiero zastanawiać się nad tym, co też można by zrobić. Za symbol tego tygodnia przyjęliśmy chaber, kwiat rosnący – na szczęście coraz rzadziej – wśród zbóż. **Zadania „pod chabrem" ogłosimy w „Świecie Młodych" we wtorek, 4 lipca.**

Chociaż chabry są piękne, powodem do radości jest fakt, że jest ich coraz mniej. Znaczy to, że zboże jest dorodniejsze, że lepsze, że bogatsze będą plony. A przecież wcale jeszcze nie tak dawno trudno było sobie wyobrazić złoty łan bez niebieskich kwiatków. Cóż, wiele się w technologii rolniczej w ostatnich latach zmieniło. Chcielibyśmy Wam zaproponować, aby jedno z zadań tego tygodnia polegało właśnie na zorganizowaniu przez Wasz zastęp **„randki z nowoczesnym rolnictwem"**. Może to być wizyta w ośrodku maszynowym, w czasie której oprócz obejrzenia maszyn i dowiedzenia się, do czego służą oraz, w jakim stopniu usprawniają pracę na roli, mielibyście okazję do dowiedzenia się, na czym polega praca zatrudnionych tam mechaników, jaką szkołę trzeba skończyć, żeby nim zostać, jakie trzeba mieć ku temu uzdolnienia i zamiłowania; może to być wizyta w ośrodku hodowlanym; w fermie drobiarskiej; w państwowym gospodarstwie rolnym; odwiedziny u gospodarza, który w całej okolicy cieszy się opinią najlepszego rolnika.

Drugą częścią tej samej „randki" będzie spotkanie z kimś ze starszych mieszkańców wsi (np. z babcią czy dziadkiem, któregoś z Was), którego poprosicie, aby opowiedział Wam, w jaki sposób uprawiało się ziemię, jakie zbierało się plony w latach jego młodości, co zmieniło się w tej dziedzinie za jego życia. Sami oceńcie – dużo to, czy mało.

Kolejne zadanie będzie polegało na zorganizowaniu **zwiadu mającego na celu rejestrację tych miejsc, w których w czasie akcji żniwnej może być potrzebna pomoc Waszego zastępu.** Przede wszystkim powinniście zrobić spis ludzi starszych i samotnych oraz tych rodzin, w których z jakichś względów w czasie żniw będą pracowały same kobiety. Przymierzcie się do tych potrzeb i zastanówcie, w jaki sposób jesteście tam w stanie pomóc siłami Waszego tylko zastępu. Jeśli okaże się, że potrzeby przerastają Wasze możliwości, zwróćcie się o pomoc do kolonii letniej i obozu harcerskiego, a jeśli takich w najbliższej okolicy nie ma, do zarządu miejscowej organizacji ZSMP.

Waszej pomocy potrzebować będą w okresie żniw również **małe dzieci, których rodzice przez cały dzień będą w polu.** Zorientujcie się, ile takich dzieci jest i w jakim wieku, przygotujcie plan zorganizowania dla nich tzw. zielonego przedszkola. Trzeba będzie zastanowić się nad miejscem gdzie je urządzicie i nad sposobem zorganizowania posiłków (produkty na pewno chętnie dostarczą rodzice dzieci zadowoleni, że nie pozostaną bez opieki, ale jest kwestia kuchni, naczyń, gotowania) i nad planem zajęć, które powinny być dostosowane do wieku i możliwości Waszych podopiecznych. O pomoc w rozwiązaniu w/w problemów możecie zwrócić się do koła gospodyń wiejskich, do organizacji partyjnej, do dyżurującego w szkole nauczyciela.

ZADANIE SPECJALNE będzie polegało w tym tygodniu na przekazaniu przez Wasz zastęp bukiecika chabrów tej spośród znanych Wam osób, kto najwięcej zrobił dla rozwoju rolnictwa w Waszej okolicy, kto najbardziej kocha ziemię. W meldunku napiszcie, kto to jest, czym się zajmuje i dlaczego zasłużył w tym tygodniu na Wasz najwyższy szacunek i uznanie.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod chabrem" możecie uznać za udany, jeżeli każdy członek Twojego zastępu będzie miał absolutną świadomość, że w nadchodzącej akcji żniwnej ważne są każde ręce, również i jego.

Fot. **K. Adamowski**

WSZYSCY KOCHAMY PRZYRODĘ

Wszyscy kochamy przyrodę, ale jakże często ta nasza miłość objawia się np. bezmyślnym zerwaniem jakiegoś kwiatka, który po chwili.... wyrzucamy. Czy możecie ,,z ręką na sercu'' powiedzieć, że absolutnie nigdy tak nie postąpiliście?! A przecież w ten sposób równocześnie z wyrażaniem zachwytu dokonuje się dewastacji naturalnego środowiska. Mało kto sobie ten fakt uświadamia, wydaje mu się, że to ,,taki drobiazg''. Za symbol tego tygodnia przyjęliśmy niezapominajkę dlatego, żeby nikt nie zapominał iż przyroda, naturalne środowisko wymaga od nas opieki. **Zadania ,,pod niezapominajką'' zostaną ogłoszone w ,,Świecie Młodych'' we wtorek, 11 lipca**

Chcielibyśmy, abyście poświęcili trochę czasu na różne **badania przyrodnicze,** na **podpatrzenie tych tajemnic przyrody, które dotychczas były Wam nieznane.** Czy macie np. pojęcie, ile gatunków roślin żyje na najbliższej łące? Ciekawe, ile z nich potraficie sami nazwać? W sklasyfikowaniu reszty mogą Wam pomóc starsi ludzie, a niewykluczone, że w niektórych wypadkach trzeba będzie poszperać po podręcznikach i atlasach roślin. Przy okazji kontaktów ze starszymi ludźmi (a wielu z nich bywa istną kopalnią wiedzy przyrodniczej) warto się dowiedzieć, **które z występujących w Waszej okolicy roślin żyjących dziko są jadalne.** Przed laty przyrządzano z nich różne potrawy, dzisiaj, w dobie mrożonek i groszku konserwowego – są zapomniane. Jeśli uda się Wam zdobyć jakiś przepis (uwaga! musi być on wiarygodny, tzn. dotyczyć rośliny, która naprawdę była jadalna, eksperymentować nie wolno, chyba, że eksperymentowanie dotyczy jedynie sposobu przyprawienia), przygotujcie sobie któregoś dnia takie przyrodnicze danie.

W zależności od tego, gdzie mieszkacie, możecie urządzić **poranną wyprawę nad jezioro** – aby poobserwować ptactwo wodne czy **do lasu** – może uda się Wam zauważyć jakieś zwierzęta. Nie od rzeczy byłoby zaprzyjaźnić się przedtem z leśniczym – jeśli Wy pomożecie mu w jego pilnych pracach, on zrewanżuje się Wam opowieściami o życiu lasu.

Druga grupa zadań tego tygodnia będzie polegała na podjęciu przez Was różnych **działań służących ochronie przyrody.** Zagraża jej ogromnie wiele. Proponujemy, abyście najpierw zorganizowali zwiad mający na celu sprawdzenie, jakie zagrożenia są najistotniejsze w Waszej okolicy. Gdy już zbierzecie te wiadomości, zastanówcie się, w jaki sposób Wy, Wasz zastęp, byłby w stanie tym zagrożeniom przeciwdziałać. Oczywiście, jeśli okaże się, że np. rzeka jest zanieczyszczona przez ścieki z jakiegoś zakładu przemysłowego, nic na to nie poradzicie, ale jeśli znajdziecie nad rzeką czy nad jeziorem np. takie miejsce, gdzie bywają myte samochody – można ustawić tam tablicę zakazującą tej czynności. Zanieczyszcza ona bowiem wodę ogromnie. Z kolei w miejscach uczęszczanych przez turystów i wycieczkowiczów przydadzą się tablice zabraniające zaśmiecania lasu czy łąki – wcale nie wszyscy o tym pamiętają, więc przypominać im trzeba.

Dużym niebezpieczeństwem zagrażającym nie tylko środowisku naturalnemu, ale również człowiekowi **jest ogień.** Wezwiemy więc Wasz zastęp do walki z ,,czerwonym kurem''. Istnieje bowiem konieczność, abyście sprawdzili stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w domach Waszych i Waszych sąsiadów – najlepiej będzie jeśli zadanie to zrealizujecie wspólnie z Ochotniczą Strażą Pożarną. A czy Wy sami znacie i zawsze przestrzegacie przepisy przeciwpożarowe?! Warto tę wiedzę sprawdzić, w tym wypadku ostrożności nigdy nie za dużo. Dobrze by było gdybyście zorganizowali na ten temat jakiś konkurs również wśród swoich koleżanek i kolegów nie należących do zastępu oraz wśród młodszych dzieci – OSP na pewno chętnie ufunduje jakieś drobne nagrody dla zwycięzców tego konkursu.

ZADANIE SPECJALNE polegać będzie w tym tygodniu na podarowaniu przez Wasz zastęp bukiecika niezapominajek człowiekowi, którego uznacie za najbardziej zasłużonego dla ochrony przyrody, dla ochrony naturalnego środowiska. W meldunku napiszcie: kto to jest, przy jakiej okazji go poznaliście, na czym polegają jego działania, które wzbudziły Wasze najwyższe uznanie.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień ,,pod niezapominajką'' możecie uznać za udany, jeżeli cały Wasz zastęp będzie mógł uczciwie powiedzieć, że czegoś interesującego się w trakcie tego tygodnia dowiedział, że coś dla ochrony przyrody zrobił, że mądrzej teraz przyrodę kocha.

WSZYSTKIE KWIATY POLSCE

Za kilka dni – 22 Lipca, święto największe ze wszystkich świąt, urodziny naszej Ojczyzny, Polski Ludowej. Obchodzimy je w roku ważnych dla nas, dla Polaków, rocznic historycznych – 60 lat temu kraj nasz odzyskał po 128-letniej niewoli niepodległość, 35 lat temu powstało Ludowe Wojsko Polskie. Przypadają w roku bieżącym ważne rocznice w polskim ruchu młodzieżowym: 35 lat temu powstał Związek Walki Młodych, 30 lat temu – Związek Młodzieży Polskiej. W dniu największego święta wszystkich Polaków powinniśmy pamiętać o tych datach, o tych wydarzeniach. Za symbol tego tygodnia, tygodnia poświęconego przygotowaniom do Lipcowego Święta, postanowiliśmy przyjąć różę polną – najszlachetniejszy z naszych polnych kwiatów. **Zadania „pod różą polną" ogłosimy w „Świecie Młodych" we wtorek, 18 lipca.**

Fot. **M. Żbikowski**

Zaproponujemy Wam, abyście zabawili się w... historyków i zorganizowali **naukową ekspedycję historyczną**. Prześledźcie dzieje jakiegoś wycinka Waszego otoczenia na przestrzeni ostatnich 60 lat. Przedmiot Waszych badań historycznych musicie określić sami. Może to być zarówno 60 lat życia jakiegoś człowieka (fachowo nazywa się to biografia) jak i dzieje np. szkoły w Waszej wsi, handlu, służby zdrowia, transportu... Dbając o rzetelność Waszych historycznych badań, powinniście uzyskane raz wiadomości na jakiś temat jeszcze parokrotnie sprawdzić w innych źródłach, skonfrontować z podręcznikami historii, z książkami. Równocześnie ogłosimy Konkurs Historyczny – na starannie i szczegółowo opisane wyniki Waszej naukowej ekspedycji czekamy w redakcji do 10 sierpnia. Jeśli okaże się, że otrzymamy dużo interesujących prac, zorganizujemy jesienią naukową sesję historyczną, do udziału w której zaprosimy autorów najciekawszych opracowań.

Szansę uczestnictwa w niej będą mieli również realizatorzy kolejnego zadania polegającego na **odszukaniu w Waszym najbliższym otoczeniu byłych ZMP-owców**. Nie tylko na odszukaniu, ale i na dowiedzeniu się od nich, jak wyglądało życie tej organizacji, co w niej robili, w jakich uczestniczyli akcjach i przedsięwzięciach. Zorganizujcie któregoś dnia wieczór ZMP-owskich wspomnień. Może zaprosicie na niego również koleżanki i kolegów z obozu harcerskiego?! Nam zaś opiszcie to, czego (i od kogo) się dowiedzieliście. Na te opisy, tak jak i na wyniki naukowej ekspedycji historycznej, będziemy czekali do 10 siepnia.

Chcielibyśmy, żebyście zorganizowali wyprawę w celu wytyczenia w Waszej okolicy trasy **szlakiem „polskich dróg"**. Trasy wiodącej przez miejsca, które w ciągu ostatnich 60 lat były widownią jakichś ważnych wydarzeń, wydarzeń związanych z historią naszej Ojczyzny. W dniu 22 Lipca złóżcie wiązankę kwiatów w tym miejscu, które uznacie za najważniejsze na Waszym szlaku. W myśl hasła bieżącego tygodnia – wszystkie kwiaty Polsce.

Jak urodziny, to i prezenty. Zastanówcie się, jaki **upominek urodzinowy** może podarować Ojczyźnie na Jej urodziny Wasz zastęp. Co moglibyście zrobić własnymi siłami takiego; co upiększyłoby nasz kraj, co uradowałoby jego mieszkańców?! Może to być przecież zarówno jakaś czynność o charakterze porządkowym (zrobienie ławeczki przy przystanku, uporządkowanie klombu itp.) jak i zorganizowanie wspaniałej zabawy (może bal kostiumowy?!) dla młodszych dzieci, czy odwiedziny z piosenką i uśmiechem u kogoś samotnego i smutnego.

ZADANIE SPECJALNE polegać będzie w tym tygodniu na podarowaniu przez Wasz zastęp bukiecika polnych róż (z braku polnych mogą być i ogrodowe) temu spośród mieszkających w Waszej okolicy byłych ZMP-owców, kogo uznacie za najbardziej zasłużonego dla rozwoju Polski Ludowej. W meldunku napiszcie kto to jest i dlaczego, z jakich powodów, Wasz wybór padł właśnie na niego.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod różą polną" możesz uznać za udany jeżeli do słowa POLSKA, które kojarzy się na ogół z takimi symbolami jak Wisła, Wawel, Tatry, Huta „Katowice" i Warszawa, potraficie dodać kilka faktów nierozerwalnie z nim związanych z Waszej najbliższej okolicy.

Fot. Ewa Kłosiewicz

W KRĘGU PRZYJAŹNI

Bratek jest symbolem przyjaźni. Sama etymologia nazwy tego kwiatka wywodzi się wszak od słowa „brat"; stylizowany bratek jest od wielu lat znakiem graficznym największych na naszym globie spotkań przyjaźni – Światowych Festiwali Młodzieży i Studentów. Festiwali, w których uczestniczy młodzież nie tylko o różnych kolorach skóry i oczu, nie tylko mówiąca różnymi językami, ale również reprezentująca bardzo różne poglądy i orientacje polityczne. Łączy ich równie wiele – świadomość tego, że przyjaźń i współpraca młodego pokolenia naszej planety jest jedyną gwarancją pokojowej przyszłości. **Zadania „pod bratkiem" zostaną ogłoszone w „Świecie Młodych" we wtorek, 25 lipca,** na trzy dni przed uroczystym otwarciem XI Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów, który odbywa się w tym roku w stolicy Kuby – pierwszego socjalistycznego państwa na zachodniej półkuli – Hawanie.

W Festiwalu uczestniczyć będzie oczywiście delegacja młodzieży polskiej, w jej składzie – są harcerze. Możecie być i Wy, Wasz zastęp. Jest to możliwe bez wyjeżdżania poza swoją miejscowość, pod warunkiem, że zrealizujecie zadania „pod bratkiem".

Jedno z nich będzie polegało na zorganizowaniu **„festiwalowego ogniska przyjaźni"**, na które powinniście zaprosić wszystkich swoich przyjaciół. Proponujemy, aby odbyło się ono **w przeddzień rozpoczęcia Festiwalu, tj. w czwartek, 27 lipca**. Musicie przygotować na nie program składający się z piosenek innych narodów, tańców, wierszy o tematyce przyjaźni i solidarności między narodami. Chodzi o to, żeby uczestnicy ogniska poczuli się tak, jak gdyby nagle znaleźli się w różnojęzycznym tłumie przyjaciół. W którymś z wcześniejszych numerów „Świata Młodych" wydrukujemy przykładowy repertuar takiego ogniska, równie dobrze możecie jednak przygotować taki scenariusz sami. Korzystając z książek, albumów, czasopism, śpiewników, nagrań płytowych itp.

Ponieważ tegoroczny Festiwal odbywa się na Kubie, warto wzbogacić przy okazji swoją wiedzę o tym interesującym i dla nas egzotycznym kraju. Uwaga, druhno zastępowa i druhu zastępowy – **już od dzisiaj rozpocznij gromadzenie na ten temat wycinków prasowych i zdjęć!** W tygodniu „pod bratkiem" będziesz mieć potrzebne materiały jak znalazł!

Każdy z Was miewa jakieś kłopoty, napotyka na trudności i problemy. W gruncie rzeczy jednak dzieciństwo każdego z Was było i jest szczęśliwe. A są takie kraje, w których Wasi rówieśnicy narażeni są na głód, wojnę, pozbawieni możliwości leczenia, nauki, beztroskiej zabawy. W takiej sytuacji sam fakt, że ktoś myśli, że jest przyjacielem, choć nieznanym, ale serdecznym – znaczy ogromnie wiele. Wyślijcie **kartki z pozdrowieniami, z wyrazami solidarności do kolegów i koleżanek Chilijczyków i Palestyńczyków**. Możecie je wysyłać na adres Sekretariatu Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej (**DIVSZ, Budapest, Ady utca 2, Węgry** – znaczek jak na list krajowy). Dobrze by było, gdybyście potrafili choć część tekstu (podamy w „Świecie Młodych", jak w obcych językach brzmią słowa – „Pokój, przyjaźń, solidarność") napisać w obcym języku.

Przyjaciół serdecznych i najlepszych mamy nie tylko na całym świecie, ale również w najbliższym otoczeniu. Kolejne zadanie „pod bratkiem" będzie polegało na przygotowaniu jakiejś **niespodzianki dla swojej najlepszej przyjaciółki lub przyjaciela**. Z tym, że powinna to być prawdziwa niespodzianka, która naprawdę sprawi ogromną radość Waszemu przyjacielowi, taka, w przygotowanie której każdy z Was włoży ogromnie wiele serca. Każdy z Was, bo jest to zadanie indywidualne.

Tak samo, jak indywidualne jest w tym tygodniu ZADANIE SPECJALNE, które polega na podarowaniu swemu najlepszemu przyjacielowi jednego maleńkiego bratka. W meldunku (oczekujemy na meldunki indywidualne) niech każdy z Was napisze, kto jest jego najlepszym przyjacielem, co w nim najbardziej ceni, co najbardziej lubi.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod bratkiem" możecie uznać za udany, jeżeli każdy członek Waszego zastępu będzie miał poczucie, że choć z daleka, ale czynnie uczestniczył w tym tak ważnym wydarzeniu, jakim jest XI Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów.

WESOŁY KLUB PIOSENKI

Fot. J. Łopuszyński

Nazwaliśmy ten tydzień Wesołym Klubem Piosenki dlatego, że piosenką interesują się niemal wszyscy, a więc trudno będzie znaleźć takiego, który nie chciałby do niego należeć. I chociaż zaproponujemy Wam zajęcie się również kinem, teatrem, muzyką poważną czy sztuką ludową, to we wszystkich zadaniach tego tygodnia będzie towarzyszyła Wam piosenka. I koniecznie piosenka, tak wesoła, jak wesoły jest śmiejący się całą buzią słonecznik, kwiat, który wybraliśmy za tego tygodnia symbol. **Zadania „pod słonecznikiem" ogłosimy w „Świecie Młodych" we wtorek, 1 sierpnia.**

Bardzo popularne są przeróżne **giełdy piosenki,** organizują je rozgłośnie radiowe, stacje telewizyjne, redakcje gazet i czasopism na całym świecie. Czemu więc nie miałby zorganizować swojej giełdy piosenki Wasz zastęp?! Można ją robić – jeśli komuś to się spodoba – nawet codziennie, wybrana w głosowaniu piosenka stanie się wtedy takim swoistym hymnem dnia. **A może spróbujcie ułożyć własny hymn swojego zastępu?!** Ze skomponowaniem oryginalnej melodii może być trudniej, ale podłożenie własnego autorstwa słów pod lubianą melodię jakiegoś szlagieru to znowu wcale nie taka wielka sztuka.

Podobnie do giełdy piosenek możecie zorganizować sobie **giełdę ulubionych książek**. Np. w taki sposób, że każdy z Was opowiada o swojej ulubionej książce, oczywiście jak najumiejętniej ją zachwalając, a potem wspólnie wybierzecie spośród nich tę, którą cały zastęp (np. przez głosowanie) uzna za najciekawszą. W ten sam sposób można urządzić **giełdę poezji** (wtedy oczywiście prezenterzy nie opowiadają o wierszach, lecz je recytują lub czytają), **giełdę fraszek lub przysłów.** Są to wszystko pomysły na zagospodarowanie któregoś z wieczornych ognisk.

Ze zorganizowaniem wyprawy do teatru będą na pewno kłopoty, bo większość teatrów ma w lecie przerwę, ale **może sami zabawilibyście się w teatr?! Chociażby w kukiełkowy** – dla Waszych młodszych kolegów byłaby to przyjemność nad przyjemnościami, a i dla Was też wcale nie najgorsza zabawa. Natomiast bez większych problemów możecie **wybrać się wspólnie do kina,** a w najgorszym wypadku obejrzeć wspólnie jakiś film wyświetlany w telewizji. Po filmie proponujemy Wam spotkanie dyskusyjne – porozmawiajcie o tym, jak się Wam podobał sam film, co sądzicie o jego bohaterach, zastanówcie się nad tym, czy obejrzenie tego filmu czegoś (czego?) Was nauczyło.

Każdy region naszego kraju ma swoją regionalną sztukę ludową, piękną i bogatą. **Czy znacie folklor Waszej okolicy?!** A może byście wybrali się na rajd w poszukiwaniu jego śladów?! Możecie „zapolować" na ludowe piosenki, na tańce, na wycinanki, wyroby garncarskie, hafciarskie itp., zależy, w co Wasza okolica jest najbogatsza, z czego słynie. Wszystko, co uda się Wam w czasie tego rajdu zdobyć na pewno wzbogaci Waszą szkolną izbę tradycji, a jeśli jej jeszcze w szkole nie ma – możecie tym sposobem ją zapoczątkować. Jeśli zaś gdzieś w Waszej okolicy znajduje się muzeum etnograficzne, warto je odwiedzić – jeśli nie teraz, to w czasie roku szkolnego, z całą drużyną lub klasą.

Jeśli zaś czujecie się na siłach (jeśli zaprosicie do współpracy inny wakacyjny zastęp, to siły będą podwójne), zorganizujcie dla swych przyjaciół i znajomych **imprezę** (np. ognisko), **na której wykorzystacie zdobycze z rajdu śladami folkloru** – piosenki, tańce, legendy, przyśpiewki. Na pewno chętnie przyjdą na nie starsi mieszkańcy Waszej miejscowości.

ZADANIE SPECJALNE będzie w tym tygodniu polegało na przekazaniu przez Wasz zastęp pięknego śmiejącego się słonecznika jakiemuś człowiekowi sztuki. Może to być zarówno jakiś znany aktor, piosenkarz, muzyk, reżyser... (wtedy przekazanie kwiatu odbywa się symbolicznie), jak i twórca ludowy znany Wam osobiście. W meldunku napiszcie, kto to jest i dlaczego wybraliście właśnie jego, czym zasłużył sobie na Wasze najwyższe uznanie.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod słonecznikiem" możecie uznać za udany, jeżeli każdy członek Waszego zastępu będzie miał poczucie, że dowiedział się czegoś nowego w dziedzinie kultury, że przeżył coś bardzo interesującego.

WYSTRZAŁOWY KATALOG POMYSŁÓW

Kolejny tydzień WKP chcielibyśmy poświęcić temu, co określa się potocznie terminem: „harcerski styl, harcerski fason". Co się mieści w harcerskim stylu, co pasuje do harcerskiego fasonu? Na pewno odwaga, zaradność, spostrzegawczość, ale również wrażliwość, życzliwość, koleżeństwo. Zależałoby nam ogromnie, aby zadania tego tygodnia pomogły Wam zarówno w sprawdzeniu, na ile w swoim postępowaniu i postawach jesteście zgodni z harcerskim stylem i fasonem, jak i w wykształceniu niektórych pasujących doń cech charakteru i umiejętności. Za symbol tego tygodnia obraliśmy nagietek. Dlatego, że ma w sobie coś z... harcerskiego fasonu: po pierwsze – jest wesoły, po drugie – naprawdę dzielny i twardy, raz zasiany rośnie i kwitnie bez względu na niesprzyjające okoliczności. **Zadania „pod nagietkiem" ogłosimy w „Świecie Młodych" we wtorek, 8 sierpnia**, będziemy chcieli namówić Was do sporządzenia takiego jakby katalogu różnych wystrzałowych pomysłów.

Służących m.in. wyrabianiu spostrzegawczości, umiejętności bystrego obserwowania. **W tej chwili – błyskawiczne zadanie dla Ciebie**: *drogę od bramy domu do bramy szkoły przemierzałeś niezliczoną ilość razy, czy potrafisz odpowiedzieć, ile liczy ona metrów lub kroków?! Odpowiedz, a jutro sprawdź o ile się pomyliłeś!* Tego typu gier i konkursów dotyczących obserwacji najbliższego otoczenia możesz przeprowadzić ze swoim zastępem bardzo wiele. Albo zabaw polegających na jak najcichszym chodzeniu, na wytężaniu słuchu.

Umiejętność obserwacji służyć może nie tylko samej zabawie, ale również pożytecznej działalności. Bo co z tego, gdy człowiek zauważy, że np. odpada tabliczka z rozkładem jazdy autobusów i... nic więcej?! Albo, że gdzieś tam jest bardzo naśmiecone, że ktoś wygląda na ogromnie zmęczonego swoją pracą, że czyjeś dzieci czekają wiele godzin głodne na powrót rodziców z pracy. Proponujemy, **abyś zorganizował w zastępie zwiad szperaczy, który nie tylko dostrzeże wszystko, co jest „nie tak" lecz natychmiast wymyśli (i zrealizuje!) środki zaradcze**.

Fot. K. Adamowski

Zaradność, to nie tylko (jak niektórzy myślą) umiejętność bezbłędnego ściągania na klasówce, ale sztuka radzenia sobie w różnych sytuacjach, pomysłowość w ulepszaniu i ułatwianiu żmudnych codziennych czynności. Proponujemy, aby każdy członek Waszego zastępu zastanowił się nad tym, **co mógłby ulepszyć w swoim własnym domu**, co mógłby zrobić takiego, co ulżyłoby np. w pracy mamie, sprawiłoby radość młodszemu rodzeństwu, byłoby mile powitane przez psa. Rzecz nie w wysiłku, który w to włożycie, ale właśnie w pomyśle. Ruszanie głową, to cecha, którą powinien się charakteryzować każdy nowoczesny człowiek!

Nowoczesny człowiek nie boi się też żadnych „strachów" ani duchów. Na koniec tygodnia „pod nagietkiem" zaproponujemy Wam zadanie polegające na zorganizowaniu **wyprawy przeciwko... duchom**. Może to być zarówno prawdziwa „straszna wyprawa" do jakiegoś miejsca w okolicy, o którym krążą legendy, że tam coś straszy (aby przekonać się, jak to jest naprawdę) jak też np. ognisko, na którym każdy z Was opowie jakąś mrożącą krew w żyłach historię, której trzeba będzie wysłuchać opanowując strach.

Chcielibyśmy, żebyście znaleźli **trochę czasu na podyskutowanie o odwadze** – na zastanowienie się nad tym, co to jest odwaga, czym różni się ona od niepotrzebnej brawury, kto to jest człowiek odważny.

Z tą dyskusją będzie bowiem związane w tym tygodniu ZADANIE SPECJALNE, które polegać będzie na przekazaniu przez resztę zastępu bukiecika nagietków temu z Was, kogo uznacie za najodważniejszego. W meldunku napiszcie, kto został laureatem bukiecika nagietków i dlaczego, tj. na czym polega jego odwaga i w jakich sytuacjach ją wykazał.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień „pod nagietkiem" możecie uznać za udany, jeżeli każdy członek Waszego zastępu będzie potrafił dowieść, że choć raz w ciągu tego tygodnia udało mu się pokonać samego siebie. Np. swój strach, swoje lenistwo, swoją nieśmiałość itp.

Fot. archiwum

WAKACYJNA KAPSUŁA PRZYSZŁOŚCI

No i tak, czas szybko leci – dopiero co rozpoczynaliśmy wakacje, ogłaszaliśmy zadania ,,pod stokrotką", a już nadeszła chwila... rozstania. Rozstania z wakacjami i przygotowania się do powitania szkoły. Ostatni z naszych tegorocznych wakacyjnych tygodni chcielibyśmy poświęcić tym właśnie sprawom – dokonaniu podsumowania wakacyjnych osiągnięć i przygotowaniu się do nowego roku szkolnego. Za symbol tego tygodnia nie wybieraliśmy żadnego pojedynczego kwiatka, proponujemy, aby był nim kolorowy bukiet złożony ze wszystkich patronujących nam dotychczas kwiatów. No bo skoro ma to być również rodzaj podsumowania, trzeba wrócić pamięcią do tego, co już było. **Zadania ,,pod kolorowym bukietem" ogłosimy w ,,Świecie Młodych" we wtorek, 15 sierpnia.**

Tak jak zapowiadaliśmy na początku wakacji zaproponujemy Wam odbycie w zastępie **tego samego sprawdzianu sportowego, którego wyniki zanotowaliście sobie w tygodniu ,,pod groszkiem pachnącym".** Porównajcie je. Ten (lub ta) z Was, komu udało się je poprawić najbardziej, zdobywa tytuł Wakacyjnego Mistrza Sportu. Nazwisko Mistrza powinno zostać umieszczone na honorowym miejscu w Waszej Wakacyjnej Kapsule Przyszłości.

Kapsuła Przyszłości, to rodzaj przesyłki w przyszłość. Proponujemy, abyście zapakowali do niej to, co uważacie za najcenniejszy wakacyjny dorobek Waszego zastępu. Nie zapomnijcie o dołączeniu krótkiej charakterystyki Waszego zastępu – kto do niego należał, kiedy i gdzie działaliście, jak się Wasz zastęp nazywał, kto i w jaki sposób mu pomagał. Ten dokument oraz jakieś drobne przedmioty (chociażby zasuszone kwiatki będące symbolami kolejnych wakacyjnych tygodni) musicie bardzo starannie zapakować, tak, aby czas ich nie uszkodził. W folię plastykową i w jakiś metalowy (puszka po herbacie) czy szklany (słoik z dobrą zakrętką) pojemnik. Pojemnik ten – czyli tytułową kapsułę – zakopcie w jakimś Wam tylko znanym miejscu. Ważne jest, aby miejsce to pozostało dla ludzi spoza Waszego zastępu tajemnicą. Umówcie się, że za lat np. 5 czy 10, tego samego dnia i o tej samej godzinie spotkacie się w tym samym miejscu w celu wspólnego odszukania Waszej kapsuły. Moment nadawania przesyłki w przyszłość warto połączyć **z bardzo kameralnym ogniskiem Waszego zastępu** – będzie to wszak ostatnie ognisko w czasie tegorocznych wakacji więc nie ma potrzeby abyście zapraszali na nie tłumy gości, lepiej pożegnać się z latem we własnym gronie.

A ponieważ każde pożegnanie oznacza równocześnie jakiś nowy etap w życiu człowieka, **porozmawiajcie przy okazji o planach na najbliższy rok szkolny.** Koniec wakacji nie musi przecież oznaczać rozwiązania Waszego zastępu. Cóż stoi na przeszkodzie, abyście w tym samym zespole działali dalej jako normalny zastęp harcerski?! Nawet ci, co rozpoczynają naukę w innych szkołach mogą przecież utrzymywać z nim bardziej lub mniej systematyczny (zależnie od miejsca, gdzie się znajduje ich nowa szkoła) kontakt. Pomyślcie o tym!

Tym bardziej, że stoi przed Wami bardzo konkretne zadanie – **zorganizowanie powitania dla nowych uczniów, pierwszoklasistów.** Taki zagubiony i przestraszony nowym środowiskiem maluch z miejsca lepiej się poczuje, gdy zajmą się nim starsi koledzy. W przygotowaniu powitania możecie z powodzeniem wykorzystać własne doświadczenia z prowadzenia ,,zielonego przedszkola", z organizowanych przez Was imprez sportowych i kulturalnych. Gdy będziecie mieli przygotowany plan tego, co chcielibyście zrobić – porozumcie się z drużynowym drużyny harcerskiej przy Waszej szkole, z wychowawcą pierwszej klasy lub dyrektorem szkoły. Wasze propozycje muszą zostać bowiem ,,wmontowane" w całą uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego, na pewno jednak zostaną przyjęte z dużym zadowoleniem.

ZADANIE SPECJALNE będzie w tym tygodniu polegało na podarowaniu przez Wasz zastęp ogromnego i bardzo kolorowego bukietu kwiatów najbardziej lubianemu przez Was i szanowanemu nauczycielowi. Bukiet ten wręczycie – rzecz jasna – w dniu rozpoczęcia roku szkolnego. W meldunku napiszcie, kto jest Waszym ulubionym nauczycielem, za co go tak lubicie, i szanujecie.

Uwaga! Niezależnie od możliwości zdobycia punktów zaliczanych do KONKURSU 49, najciekawsze listy o nauczycielach wykorzystamy w druku w ,,Świecie Młodych" w Dniu Nauczyciela.

DRUHNO ZASTĘPOWA, DRUHU ZASTĘPOWY! Tydzień ,,pod kolorowym bukietem" możecie uznać za udany jeśli Wasz wakacyjny zastęp wchodzi w nowy rok szkolny z nowymi planami i decyduje się w dalszym ciągu razem pracować.

WAKACYJNE KOLOROWE PODWÓRKA

czyli STUDIO „PLUS" OGŁASZA ZADANIA DLA WAKACYJNYCH ZASTĘPÓW DZIAŁAJĄCYCH W MIASTACH

Cotygodniowe zadania w radiowej akcji „Kolorowe Podwórka" w czasie wakacji będą ogłaszane tak samo jak i przed wakacjami czyli – **W KAŻDY PIĄTEK, O GODZ. 15.30, W PROGRAMIE II POLSKIEGO RADIA**. Streszczenie zadań – dla tych, którzy z jakichś powodów nie mogli słuchać radia w piątek – będą się ukazywały, również tak jak i przed wakacjami, następnego dnia, czyli w sobotę, w „Świecie Młodych". Hasła poszczególnych wakacyjnych tygodni oraz tematyka zadań (poza jedynym tygodniem, ale o tym nieco dalej) będą identyczne jak te omówione na poprzednich dziesięciu stronach. Troszeczkę inna będzie ich konstrukcja i szczegółowe propozycje, ale to zrozumiałe – w innych przecież warunkach działa wakacyjny zastęp NAL w dużym mieście niż na wsi czy w małym miasteczku. Wspólny za to będzie KONKURS 49, wszystkie meldunki z wykonania ZADAŃ SPECJALNYCH należy wysyłać na adres redakcji „Świata Młodych".

STUDIO „PLUS" ogłasza:

Zadania „pod stokrotką" czyli Wiernych Kolegów Paka w piątek, **9 czerwca, godz. 15,30** (streszczenie w „Swiecie Młodych" w sobotę, 10 czerwca). Zadania „pod stokrotką" będą związane z budowaniem bazy klubu podwórkowych przyjaciół i jej zagospodarowaniem.

Zadania „pod groszkiem pachnącym" czyli Wyżej Kładź Poprzeczkę w piątek, **16 czerwca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 17 czerwca). Zadania „pod groszkiem pachnącym" będą związane z budowaniem sportowego toru przeszkód, przeprowadzeniem sprawdzianu sportowego, zorganizowaniem imprezy sportowej na podwórku dla wszystkich dzieci.

Zadania „pod rumiankiem" czyli Wyruszamy Ku Przygodzie w piątek, **23 czerwca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 24 czerwca). Zadania „pod rumiankiem" związane będą z organizowaniem wycieczek do ciekawych miejsc swojego miasta, poznawania zabytków itp.

Zadania „pod chabrem" czyli Ważne Każde Ręce w piątek, **30 czerwca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 1 lipca). **Zadania „pod chabrem" będą inne niż opisywane na stronie 6**, z bardzo prostej przyczyny – w mieście nie ma żniw. W zamian zostaną klubom podwórkowych przyjaciół zaproponowane inne zadania o charakterze działalności społecznie-użytecznej.

Zadania „pod niezapominajką" czyli Wszyscy Kochamy Przyrodę w piątek **7 lipca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 8 lipca). Zadania „pod niezapominajką" związane będą z poznawaniem tajemnic przyrody – wyprawa do ZOO, do ogrodu botanicznego, do parku.

Zadania „pod różą polną" czyli Wszystkie Kwiaty Polsce w piątek, **14 lipca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 15 lipca). Zadania „pod różą polną" związane będą z przygotowaniami do Święta Lipcowego.

Zadania „pod bratkiem" czyli W Kręgu Przyjaźni w piątek, **21 lipca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 22 lipca). Zadania „pod bratkiem" związane będą ze zbliżającym się XI Światowym Festiwalem Młodzieży i Studentów – bal narodów, kartki z pozdrowieniami do dzieci innych krajów, niespodzianka dla przyjaciela.

Zadania „pod słonecznikiem" czyli Wesoły Klub Piosenki w piątek **28 lipca, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 29 lipca). Zadania „pod słonecznikiem" związane będą z kulturą – giełda piosenki, wyprawa do kina, wizyta w muzeum, na wystawie.

Zadania „pod nagietkiem" czyli Wystrzałowych Katalog Pomysłów w piątek, **4 sierpnia, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 5 sierpnia). Zadania „pod nagietkiem" związane będą z przełamywaniem strachu, z ćwiczeniami na spostrzegawczość, z pomysłami na ułatwienie czynności domowych itp.

Zadania „pod kolorowym bukietem" czyli Wakacyjna Kapsuła Przyszłości w piątek, **11 sierpnia, godz. 15.30** (streszczenie w „Świecie Młodych" w sobotę, 12 sierpnia). Zadania „pod kolorowym bukietem" związane będą z pożegnaniem wakacji i powitaniem szkoły – zakopywanie kapsuły przyszłości, wieczór wakacyjnych wspomnień, plany na przyszłość.

Fot. **M. Szymański**

O KIEROWANIU ZESPOŁEM, SZTUCE NIEŁATWEJ, KTÓRĄ JEDNAK KAŻDY OPANOWAĆ MOŻE

Znacie dokładnie różnych kierowników zespołów (przywódców): swojego zastępowego, drużynowego, gospodarza klasy, nauczyciela. Jednych lubicie, uważacie, że prawie zawsze mają rację, dobrze się z nimi pracuje i nie zamienilibyście ich na nikogo innego. Do innych macie wiele zastrzeżeń, nie zawsze się z nimi zgadzacie, nie zawsze robicie to, co oni chcą, polecą, zasugerują. Dlaczego?

Otóż to. **Dlaczego niektórzy przywódcy osiągają sukcesy tzn. ich grupa świetnie pracuje, a inni nie mogą dojść z członkami zespołu do porozumienia?** Nad tym problemem głowili się – i robią to w dalszym ciągu – socjologowie, psychologowie i pedagodzy. I do pewnych wniosków już doszli, ale... nikt jeszcze nie opracował recepty na to, jak najlepiej kierować zespołem, jaki powinien być przywódca grupy, jak zachowywać się, by mieć autorytet a jednocześnie zespół dobrze pracował. Dlatego **nie przedstawię gotowego przepisu. Chcę jednak o kilku najważniejszych rzeczach przypomnieć, zwrócić Waszą uwagę na niektóre momenty w czasie lata.** Bo przecież w każdej sytuacji konfliktowej (i nie tylko) możesz przypomnieć sobie Twojego kierownika-ideał – jak on zachowałby się, co on by zrobił? I to może być najlepsze rozwiązanie! Jeśli natomiast pomyślisz o sobie, możesz już z góry przewidywać, że np. zbyt wybuchowe reakcje mogą się członkom zastępu nie spodobać. Trzeba więc będzie się kontrolować. Jeśli wiesz, że do tej pory bardzo trudno było Ci powiedzieć komuś, że coś robi źle – to trzeba się przełamać, bo kierownik, od czasu do czasu, musi spełnić i taką rolę. W domu możesz przećwiczyć to, w jaki sposób powiesz członkom swojego zastępu rzeczy niezbyt pochlebne, żeby wyszło to spokojnie, pewnie, a oni żeby nie odczuli, że na nich naskakujesz.

Propozycja. Jeszcze przed wakacjami, bądź też w pierwszych dniach działania zastępu wypełnij trzy kartki:

Kartka pierwsza: „MÓJ IDEAŁ". Wypisz na niej wszystkie ważne dla Ciebie cechy, tych osób, które uważasz za dobrych, fajnych przywódców.

Kartka druga: „JA". Wypisz na niej swoje cechy, zachowania, przyzwyczajenia, które mogą przeszkadzać Ci w pracy z zastępem.

Kartka trzecia: „WYBRNĄĆ Z KŁOPOTU". Opisz na niej, jak powinieneś się zachować, gdy coś w zastępie nie będzie grało. Wymyśl kilka różnych sytuacji jakie mogą się zdarzyć (będzie to dość łatwe, bo można posługiwać się autentycznymi wydarzeniami z życia zastępu, drużyny, klasy, podwórka) zaplanuj jak powinieneś się wtedy zachować.

Abyś lepiej mógł poznać swoje własne sposoby kierowania zespołem odpowiedz na trzy następujące pytania. Ale zastrzegam, tylko odpowiedź szczera przyniesie Ci prawdziwe informacje. Jeśli

więc zgadzasz się na szczerość – zaczynamy.

1) **Wyobraź sobie następującą sytuację: Zaplanowałeś na dzisiejszy dzień wycieczkę zastępu. Pogoda nie jest co prawda najlepsza, ale z powodzeniem można iść. Członkowie zastępu nie są jednak zadowoleni, bo według nich – lepiej byłoby posiedzieć w bazie i dokończyć prace związane z jej urządzeniem. Co robisz?**

A) Stanowczo przeciwstawiasz się ich zachciankom, bo wybrać się na wycieczkę można i wyruszacie w teren.

B) Rozmawiasz z nimi na ten temat i gdy mówią, że dziś wolą zostać w bazie zgadzasz się na to i organizujesz robotę.

C) Machasz ręką, jeśli nie chcą iść na wycieczkę, niech robią co chcą.

2) **Chcesz, by sportowy tydzień wypadł jak najlepiej, żeby było wiele zawodów, ciekawych gier itp.**

A) Siedzisz w domu, myślisz co i jak zrobić, jakie przeprowadzić konkurencje, kto i za co będzie odpowiedzialny i następnego dnia rozdzielasz zadania członkom zastępu.

B) Rozmawiasz z grupą o tym, jak powinien ten tydzień wyglądać, co kto chciałby zrobić, pozwalasz na zwariowane i nie zawsze mądre propozycje. Po takiej rozmowie ustalasz ostateczny plan i zabieracie się do pracy.

C) Mówisz: „Trzeba coś zrobić, jeśli chcecie mieć tydzień sportowy!" Jak zastęp coś wymyśli, niech robi, jeśli nie – ich sprawa, najwyżej nie będą mieli sportu.

3) **Jeden z członków zastępu – nazwijmy go Krzysztof – rozrabia, chodzi własnymi ścieżkami, robi co chce, przeszkadza.**

A) W obecności całej grupy udzielasz mu nagany, wymyślasz jakąś karę, która ma go uspokoić. Jeśli to nie skutkuje – wyrzucasz Krzysztofa z zastępu.

B) Zastanawiasz się, dlaczego Krzysiek jest taki, próbujesz porozmawiać z nim na spokojnie, chcesz włączyć go do jakichś prac. Jeśli to nie skutkuje, próbujesz wymyślić z całym zastępem jakiś sposób na Krzyśka.

C) Wcale Cię Krzysztof nie interesuje. Jeśli rozrabia, to trudno, jakoś przemęczysz się z nim kilka tygodni. Nie będziesz zwracał na niego uwagi, bo po co masz się denerwować.

Przedstawione sposoby różnych zachowań w tych samych sytuacjach wcale nie są przypadkowe.

Kierownik autokratyczny wybrałby rozwiązania oznaczone literą „A". Taki kierownik charakteryzuje się tym, że wszystko robi sam, planuje, zleca, kontroluje. Nie uwzględnia opinii innych, jego głos jest najważniejszy. On także udziela pochwał i wymierza kary, ale bez pytania o zdanie innych członków grupy.

Kierownik demokratyczny zachowuje się tak, jak w odpowiedziach „B". Zachęca on grupę do planowania działalności, do tego, by każdy wybrał taką pracę, jaka mu najbardziej odpowiada. Jeśli grupa natrafia na jakieś trudności, kierownik przedstawia jej różne możliwości rozwiązania, ale wszyscy ustalają razem jakie rozwiązanie wybrać. Kierownik demokratyczny wypowiada się o „swoich ludziach" (pozytywnie lub negatywnie), ale zawsze przedstawia argumenty dlaczego tak myśli.

Taki kierownik, jak w odpowiedziach „C" nazywany jest **liberalnym**, ale tak naprawdę, to wcale nie jest on kierownikiem. Pozwala na wszystko, co chce grupa, nie ocenia, nie włącza się do rozwiązywania żadnych trudnych sytuacji, chyba że grupa specjalnie go o to poprosi. Wtedy przedstawia własne zdanie, ale nic poza tym go nie interesuje.

Z wszystkich dotychczasowych badań naukowych i obserwacji codziennego życia wynika, iż **najlepszy jest styl demokratyczny**. Grupa obdarza sympatią demokratycznego kierow-

nika, dobrze, sprawnie i szybko pracuje, znajduje zadowolenie we wspólnym przebywaniu. Kierownik demokratyczny potrafi stworzyć atmosferę, w której każdy członek zastępu czuje się dobrze i każdy ma okazję czymś się wykazać, czegoś dokonać – co sprawia mu satysfakcję i wiąże go emocjonalnie z grupą.

Kierownicy autokratyczni nie cieszą się sympatią zespołu, który pracuje... tylko w ich obecności. Gdy nie ma kierownika, zespół nie wykonuje tego, co miał robić i najczęściej każdy zajmuje się tym, co tylko jego interesuje. W tak kierowanych zespołach często pojawiają się konflikty, brak jest zażyłości między członkami grupy, brak jest także satysfakcji z bycia razem.

Zespół – kierowany liberalnie – nie ma szans na przetrwanie i szybko się rozpada.

Teraz możesz łatwo odpowiedzieć sobie na pytanie: na jakiego kierownika masz zadatki? Jeśli jest to styl demokratyczny wszystko w porządku. Staraj się tylko być konsekwentny. Jeśli okazało się, że raczej ciągnie Cię w kierunku autokraty, lub kierownika liberalnego, to wiesz już co powinieneś zmienić.

I uwaga ostatnia. Szczególnie ważne są pierwsze dni kierowania zespołem. Pierwsze wrażenia dla członków zespołu są najważniejsze. Jeśli wtedy spodobasz się im – masz trzy czwarte sukcesu w garści. Dlatego należy dokładnie zaplanować zadania (ciekawe, interesujące, nowe) na pierwsze dni. Należy także uważać na własne zachowanie, sposób organizacji pracy, udzielanie pochwał i mówienie niepochlebnych rzeczy. Bądź więc spokojny, zdecydowany i **pamiętaj, że Twoi koledzy też mogą mieć coś do powiedzenia, mogą mieć ciekawe pomysły, mogą lepiej od Ciebie znać się na pewnych sprawach.** Jeśli więc nasz Krzysztof z przykładu zna się doskonale na stolarce, to dlaczego jemu właśnie nie powierzyć kierowania zespołem przy urządzaniu bazy? Jeśli ta propozycja Ci się podoba, to zapewniam, iż w lecie będzie wszystko w porządku. Jeśli natomiast nie jesteś przekonany do takiego rozwiązania – jeszcze raz przeczytaj ten artykuł. I odpowiedz na pytanie: jak byś się czuł na miejscu Krzyśka, gdyby mimo wygłupów nikt na Ciebie nie zwracał uwagi? A jak byś się czuł, gdyby zastępowy poprosił Cię, żebyś opracował fantastyczny projekt bazy i zrobił ją z całym zespołem? **I to jest jeszcze jeden sposób, zapewniający zastępowemu najlepsze posunięcia. Powinien on bowiem przewidywać co myślą, co czują członkowie jego zastępu.**

KAZIMIERZ PASEK

Rys. **Henryk Chmielewski**

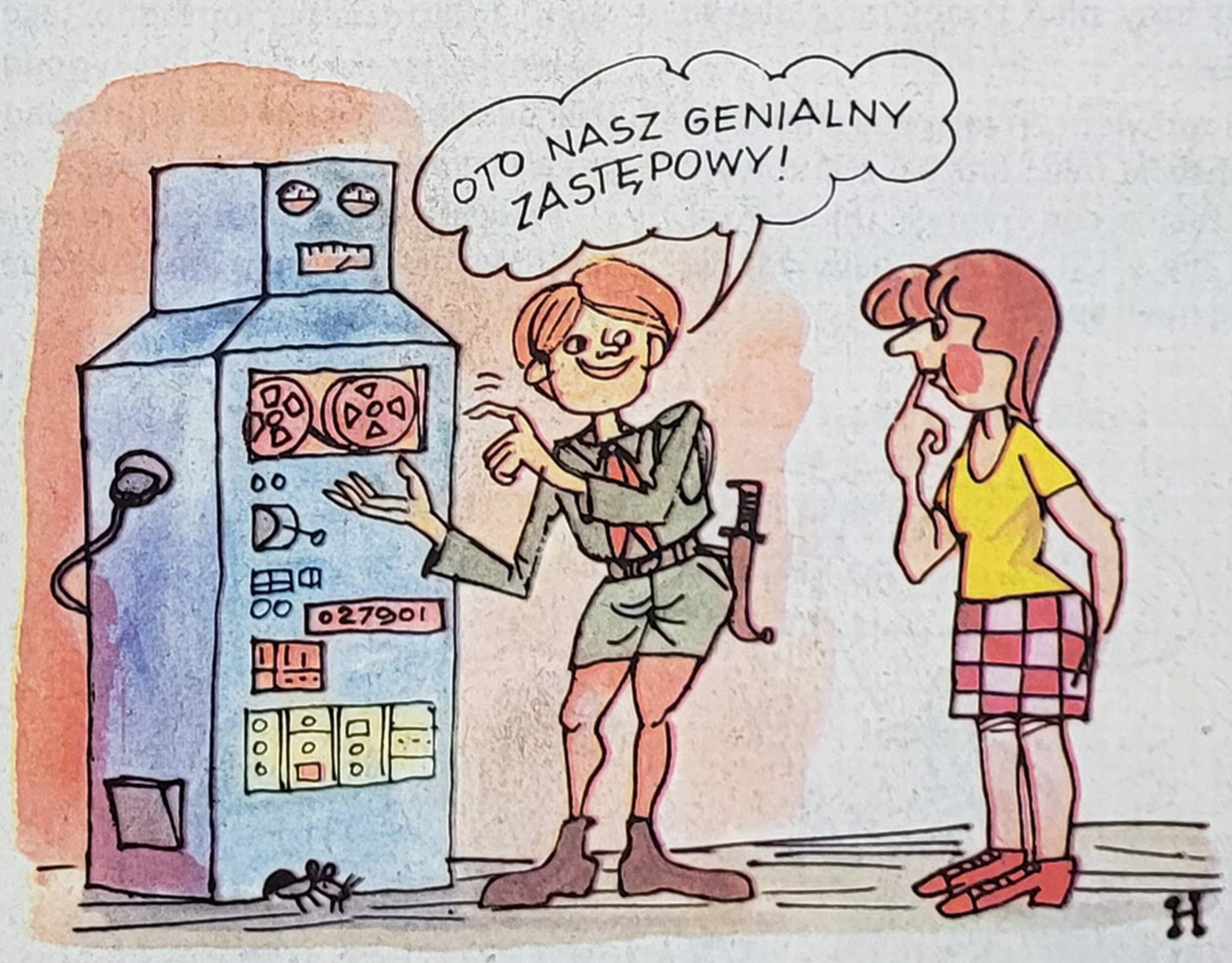

ŚWIAT MŁODYCH
HARCERSKA GAZETA NASTOLATKÓW

ADRES REDAKCJI: ul. Mokotowska 24, 00-561 Warszawa;
ADRES ODDZIAŁU: al. 3 Maja 7, 40-096 Katowice.
REDAGUJE KOLEGIUM
TELEFONY:
Red. naczelny 21-15-61
Sekr. redakcji 28-25-48

Dział Łączności z Czytelnikami 28-56-18
Opracowanie graficzne: **Szarlota Pawel**
Redakcja techniczna: **Małgorzata Kula**
Druk: Państwowe Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego" Warszawa
Zam. 2726/AA S-20.

NIE ZAPOMNIJ OTO NASZ POCZTOWY 00-561